

Bence Erika

Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
erikazambo@eunet.rs

A FIBONACCI-SOR AZ IRODALOMBAN¹

Kontra Ferenc *Angyalok regénye* című kötete példáján

Fibonacci Sequence in Literature

The Example of the Novel by Ferenc Kontra, *Angyalok regénye*

[Novel of Angels]

Fibonačijev niz u književnosti, na primeru dela Angyalok regénye
(Roman anđela) Ferenc Kontre

A *Fibonacci-sor* valójában Kontra Ferenc *Angyalok regénye* című, 2014-ben napvilágot látott novellai kiképzésű – vagy ha a műfaji jellemzőket a másik oldalról közelítjük meg, akkor novellák sorából szerveződő – regényének bevezető szövege. Leonardo Fibonacci (1170–1250) itáliai matematikus híres elmélete, illetve képlete több jelentésben is tematizálódik Kontra szövegében. Egyrészt a narráció része, másrészt a regény műfajkonstruáló eleme, harmadrészt az irodalom létmódjára utaló metafora. A novellában megjelenő könyvügynök többek között egy olyan, a ház körüli gazdálkodásról szóló könyvet kínál, amely a nyúltenyésztésre vonatkozó ismereteket a Fibonacci-sorozat példájával teszi szemléletessé, másrészt a képletre történő utalás az emberi lét metaforájaként is funkcionál a szövegben. A regény egészének jelentésszerveződésében is felismerhető a Fibonacci-sor működése, miként az irodalom létformájának szövevényyszerű alakzataiban. A tanulmány ezeket az interdiszciplináris átsajátításokat és átjárásokat vizsgálja Kontra Ferenc *Angyalok regénye* című kötete példáján.

Kulcsszavak: Kontra Ferenc, *Angyalok regénye*, Fibonacci-sor, műfaj, jelentés, létforma

A *Fibonacci-sor* Kontra Ferenc novellai kiképzésű, *Angyalok regénye* (2014) című regényének első története. A cím jelölte argumentum még nem utal közvetlenül a Leonardo Fibonacci (1170–1250) által felállított matematikai képletre² – bármilyen, akár félrevezető értelmet is tulajdoníthatunk neki, mert gondolhatunk pl. egy, az itáliai matematikusról elnevezett utcára vagy házorra. Az

¹ A tanulmány a Szerb Köztársaság Oktatás- és Tudományügyi Minisztérium 178017-es számú projektuma keretében készült.

² Fibonacci-sorozatoknak nevezzük azokat a sorozatokat, amelyeknél az első két tag adott, ezt követően minden tag az öt megelőző két tag összege. Formulával: adott a_1 és a_2 , és $a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$. (www.bethlen.hu/matek/mathist/forras/Fibonacci_sorozat.htm)

első, az elbeszélésbe rejtett konkrét utalás a történet egyik szereplőjének, az úmenti/város széli Vörös Rózsához címzett fogadóban gazdálkodási kézikönyvet kínáló könyvügynöknek a beszédében hangzik el. Szó szerint idézi, felmondja a Fibonacci-képlet ún. „nyulas” példáját: „Jöjjenek, jöjjenek közelebb, akad itt olvasnivaló bárki kedvére, éppen egy olyan könyvnél tartottam, amit haszonnal forgathattam, van ebben mindenféle hasznos tanács a ház körüli gazdálkodóknak. Itt van ez, amit mutatok, tele metszetekkel az állattartásról. Vegyünk egy pár nyulat. A második hónap végén születik egy új pár, így most már két pár van. A harmadik hónap végén az eredeti nőténynek születik a második pár nyula, így már három pár lesz. A negyedik hónap végén ugyanennek a nőténynek lesz újabb kicsinye, a második hónapban született nőtény most elli az első kicsinyeit, így összesen már öt pár nyúl van” (KONTRA 2014: 11).

Matematika-népszerűsítő portálokon³ és ismeretterjesztő könyvekben (GERŐCS 1988) ugyanennek a következő leírását találjuk: „*Hány pár nyúl származhat egy évben egyetlen pártól, ha minden pár havonta új párnak ad életet, amely a második hónaptól lesz tenyészképes, és feltételezzük, hogy egy ivadék sem pusztul el?*”

A válasz a következő sorozat: 1, 1, 2, 3, 5 stb. Azaz $h_1=1$, $h_2=1$, $h_3=2$, $h_4=3$, $h_5=5$ stb. ha az első két hónapban (h_1 , h_2) még csak a »kezdő« párunk van, a harmadik hónapban születik meg az első új pár. A negyedik hónapban ez az új pár még nem ellik, de szülei igen, így már három pár nyulunk van. És így tovább” (www.bethlen.hu/matek/mathist/forras/Fibonacci_sorozat.htm).

A primer vagy felületes olvasás azonban még ezen a ponton sem reagál okvetlenül, átsiklik felette, miként a kocsma neve (Vörös Rózsa) hordozta jelentésben is. Ez utóbbira a „nyulas példa” elhangzása után, a bolondnak titulált lány konfúzus, rejtélyre utaló megjegyzései alapján figyelünk fel először. A könyvügynöktől eltulajdonított, inkriminált könyv fedőlapján ugyanis egy rózsza képe, miként a kocsma falán is valamiféle rózszaábrázolás látható. Ezekre vonatkoznak a lány kérdései és reflexiói: „Mit jelent rajta ez a vörös rózsza?”, illetve: „A falon a rózsza, egyetlen szál rózsza egy városszéli kocsma falán, semmi egyéb, se kurtizánok, se szentek. A rózsza így, befelé csavarodó szirmaival vörös titok marad. Éppen én ne tudnám felfogni, hogy mit jelent. A kocsma nevét – mesebeszéd. Ami elkerülhetetlen, annak a szemlélői lehetünk” (KONTRA 2014: 11).

A történet záró epizódjában, a szöveg utolsó szegmensében azonban elhangzik még egy figyelemfelkeltő, rejtélyes utalás – „*A Fibonacci-sor. Ennek sosem lesz vége*” (Uo. 17) –, amelynek nyomán teremődik meg a befogadásnak az a(z) – enigma feloldására irányuló – helyzete, minek következtében más értelmet

³ www.bethlen.hu/matek/mathist/forras/Fibonacci_sorozat.htm

trader.portfolio.hu/tozsdaszotar/technikai-elemzes/fibonacci-szamok etc.

nyernek korábban elhangzott allúziók is, pl. a nyulak szaporodását illusztráló képlet, illetve a kocsmá nevében rejlő, illetve a falon függő rózsaalakzat. A víz (a Duna?) ugyanis különös és iszonytató „hordalékot” vet partra: „Ott lebegtek a vízen hosszú sorban, a kezük kötéllel összekötve, az első a folyó lápos hínárjába keveredve, a háta, mint a teknős páncélja, felpúposodott a vízen, itt állította meg a sort, amely lebegve, magatehetetlenül himbálózott a felszínen, mint az egymáshoz kötözött csónakok. Hátukra fehér festékkel számokat mázoltak” (Uo. 17).

A „Fibonacci-sor”-ra történő reflexió tehát nemcsak a víz által partra vetett hullák látványát kifejező hasonlatként funkcionál, de a narratív szinteken felbukkanó motívumokat, sőt magatartásokat is értelmezi. A(z) – „időtlenység elátkozott terében” álló – fogadóban történt jelenetek és megjegyzések így utólag konkrét, illetve hozzátvetőleges értelmet nyernek. A könyvügnök által kínált gazdálkodási kézikönyv a Fibonacci-sorozat⁴ ismert példájával szemlélteti a házinyulak szaporodásáról szóló tudnivalókat, ezt idézi a könyvügnök, miközben megjegyzést tesz a könyvet díszítő gazdag illusztrációs anyagra. A regényben később többször is történik utalás erre a „nyulas” képre, majd *A nürnbergi rab* című novella tematizálja is Albrecht Dürer ismert alkotását: „Ma mindenki az óriás bronznyúl előtt fényképezkedik, ami Dürer rajza alapján készült. Szoborba persze nem akkora csoda, mint a tenyéryni temperafestményen, amelyet már csak tízévente visznek egyszer a nyilvánosság elé. Nem akartam hinni a szememnek, amikor a bécsi Albertinában láttam a képet, hogy minden szál szőr különálló ecsetvonás, amennyi ideig néztem, olyan érzésem támadt, mintha minden szál külön-külön másmilyen árnyalatú lenne a vörösestől a barnáson át a szürkékig, ezernyiszter mártva újra az ecsetet. És a nyúl vajon mozdulatlanul tűrte, vagy odaszögelték?” (Uo. 106–107).

Nem tudjuk ugyan, hogy kinek – az elbeszélőnek-e vagy valamelyik hősé- nek, a kocsmárosnak, illetve az idegennek a szájából hangzik-e el a rejtélyek kulcsát jelentő Fibonacci-utalás, de több mozzanatot is értelmez. Az ügnök által kínált könyv fedőlapján sem véletlen, hogy egy rózsza képe látható, hiszen a természet több jelensége, pl. a vadrózsza szirmainak elrendezettsége is a Fibonacci-spirálnak megfelelő képlet, ugyanakkor öskép, toposz, amely az antikvitásnak (GÉCZI 2011) és a keresztény szimbolikának⁵ is jelentős mozzanata. Ennek függvényében már a bolondnak titulált lány szavai is új értelmet nyernek, s a Grál-legenda, illetve a haláltánc-jelentés összefüggésében értelmezhető a rejtélyes szavak („befelé csavarodó szirmaival vörös titok marad”, „ami elkerülhetetlen, annak csak szemlélői lehetünk” [KONTRA 2014: 11]).

⁴ Vö. az 1. számú jegyzettel.

⁵ Dan Brown *A Da Vinci-kód* című bestsellerjében – mint a Fibonacci-képletre reflektáló egyik újabb irodalmi szöveghely – a Grál, a Rózsza, Mária Magdolna és Jézus jelképe (BROWN 2010).

A keresztény szimbólumrendszer több mozzanata szövegszervező motívuma a regénynek, ugyanakkor kettő, az „angyali látomás” és a „haláltánc-motívum” áthatja az elbeszélés minden szintjét a tropikus alakzatoktól a narratív eljárásokig. A Fibonacci-utalás nélkül nem jutna eszünkbe elemezni, feltehetően csak egy véletlen összegnek tartanánk a kocsmáros által kimondott s a fogyasztás arányát/lehetőségét jelző számnak sem: „A két hajós kiforgatta a zsebét, csengtek az aprók a pulton, a kocsmáros dörmögve, hangosan számolt.

Ez 377, majd annyit mérek ki. Három korsóval és másfél pohárral lesz.

De ne egyszerre, az isten áldja meg, ossza két-két korsóba, majd jövök érte, magyarázta a fiatalabb” (Uo., 13).

A 377 a Fibonacci-számsorozat tizennegyedik (más értelmezés szerint a tizenötödik) tagja (N. N., 2014. <http://www.maths.surrey.ac.uk/hosted-sites/R.Knott/Fibonacci/fib.html>). „A számsorozat: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377... és így tovább. A végtelen hosszúságú sorozatban minden következő tag az előző kettő összege. A sorozatban egyre tovább haladva a szomszédos számok közül a kisebbet a nagyobbbal elosztva egyre közelebb kerülünk az 1,618-as értékhez, ami az aranymetszés nevű mértani fogalom esetében az 1 egységnek vett szakaszból szerkesztett nagyobb résznek az arányszáma, és többek között a szabályos ötszög szerkesztésének is az alapja” (N. N., 2014. <http://www.fxprofit.hu/index.php?fx=fibonacci>).

„Végtelen hosszúságú sorozat” (Uo.), mondja a matematikai törvény, amit az elbeszélő a „sosem lesz vége” (KONTRA 2014: 17) megjegyzéssel lendít át a világértés metaforikus alakzatainak szintjére, miáltal a Fibonacci-sorozat létmetaforává, „halálképlette” válik: a vízben úszó hullák látványa pedig ennek képi manifesztációja, a középkori ábrázolások haláltánc-motívumát idézi be a szövegvilágba.

„A Fibonacci-sorozat egymást követő tagjainak a hányadosából kapott sorozat határértéke pontosan az aranymetszéshez [...] tart” (NÉMETH 2013: 20) – olvashatjuk a matematikai tanulmányokban: „Az aranymetszés használatára példaként állíthatjuk a pentagrammát, amelynek az ókorban az eltérő népeknél eltérő jelentése volt, például Babilóniában az öt irányt jelképezte: elöl, hátul, balra, jobbra és fent. Ezeknek az irányoknak asztrológiai jelentést is tulajdonítottak, felülről kezdve az óramutató irányában Mars, Jupiter, Szaturnusz, Merkúr és a Vénusz jelei vannak. A középkorban az öt öselemet jelölték vele: a szellemet, a levegőt, a tüzet, a vizet és a földet” (Uo., 10).

Miként Dan Brown híres bestsellere, *A Da Vinci-kód*, Kontra Ferenc *Angyalok regénye* című művének narratív struktúrája is az emberi test (metaforikus értelemben az emberi létezés) rejtélyes („isteni”) arányai, a tökéletes aranymetszés megtestesülése gondolatára épül. Brown regényében a meggyilkolt múzeumi kurátor, Jacquin Saunière, a titkos Sion-rend nagymestere meztelen

holtteste marad a Vitruvius-tanulmányt jelölő alakzatban, hasán a saját vérével rajzolt pentagrammal (BROWN 2004). Kontra regényének első fejezete viszont tematizálja, az összes többi továbbgörgeti a Fibonacci-sorozat, s ezáltal az aranymetszés képletét a hozzá fűződő motívumokkal és vonzatokkal. Az így keletkezett enigmák feloldására irányuló olvasói attitűd határozza meg befogadásának folyamatát.

A Cellini-történetet (Benvenuto Cellini, 1500–1571) elbeszélő második rövidtörténetben (*A firenzei ötvösmester*) egy, a művészi alkotás „isteni” arányairól, a Mester és ellenfele, Bartolommeo Bandinelli (1493–1560) között zajló vitában tematizálódik ismét az emberi test anatómiai felépítésének mint a tökéletes aranymetszés-megvalósulásnak a gondolata. Cellini Bandinelli legismertebb alkotása, a *Hercules és Cacus* „kontrapoztos” felépítését bírálja: „Elmondom. Ha már az anatómiát említetted az imént, szobrod bizony alapjaiban híján van annak. Ha Herculednek levágnád a haját, abban a koponyában bizony az észnek szemernyi helye sem maradna, az arcról sem derül ki, hogy emberé-e vagy egy herélt oroszláné, mivel csak sörénye van, egyebe sincsen. A fejnek semmi köze a figurához, és olyan szerencsétlenül áll a két csapott váll között, mintha csak úgy odadobták volna. Egy gnóm, holott hősnek kellene lennie” (KONTRA 2014: 27).

Cellini élete és művészete önmagában is összetett „alkotás”, a bűnügyi történet és az anyag tökéletes megformálásának folyamatáról szóló, Cellini *Perszeusz*-szobrának létrejöttét elbeszélő „művészregény”. Az alkotás/teremtés folyamatát megidéző leírásban az öt őselem (pentagramma) jelenlétét figyeljük meg; Cellini küzdelmét az anyaggal, miközben a tűzben/tűz által létrehozta tökéletes formába öntött bronzszobrát, a Medúza-fejet magasba emelő *Perszeuszt*.

A természetben és tropológiai szinteken is ismert jelenség a *tűzrózsa* fogalma. A Fibonacci-spirál természetben megjelenő formájaként tartjuk számon a szirmaival befelé tekeredő rózsát, illetve különböző – pl. tűzrózsának nevezett – fajtáit is. A tűzrózsa a nyelv képi tartományaiban a tűz létrehozta alakzatot kifejező metafora.⁶ Művészi alkotásfolyamat („a tökéletes arány” létrehozása) és a pusztítás („haláltánc”) jelentéseiben egyaránt formálja Kontra Ferenc *Angyalok regénye* című regényének szövegvilágait. A Perszeusz-történetet előadó vándorszínész-trupp tragédiáját elbeszélő *A Tökösi-erdőben* című novellában a művészi kifejezés tetőpontján változik át a tűz esztétikai értelemben vett látványcsodája a pusztítás alakzatává: a nimfát játszó díva által magasba emelt fáklya lángra lobbantja az erdőt. A már idézett, *A firenzei ötvösmester* című novellában a tűzből emelkedik ki Cellini legszebb és legtökéletesebb alkotása, de ugyanez lesz

⁶ 2008-ban látott napvilágot Richard A. Knaak *The Fire Rose* (Tűzrózsa) című népszerű fantasy regénye, az Ogre Titánok második darabja. Egyes kiadásai címlapján megjelenik a tűzrózsa ismertetett képalakzata.

ellenfeleinek sírhelye is. A Szent Eufémia-történetre épülő *Rovinj császára* című fejezetben a csoda és a halál tartalmai együtt jelentkeznek: kínzó tűzbe vetik a keresztény leányt, ahonnan angyalok mentik ki. A legendát tovaöngörgető történetben tüzes látomás lesz a Szent Eufémia-templom építését előhívó csoda formája.

A regény önreflexív szinteken is felidézi a Fibonacci-rejtély alakzatait, pl. a *Rovinj császára* első bekezdésében a mesét kagylóként határozza meg az elbeszélő, miközben tudjuk, hogy a kagylócsiga, illetve a tengeri kagyló a Fibonacci-spirálnak a természetben előforduló legtokéletesebb formái (UBORNYÁK–ERDÉLYI 2007. <http://kagylokurt.hu/80/tarsadalomtudomany/az-arany Metszes-tortenete.html>): „A kagyló ellenáll, amíg csak tud. Akkor lesz vége a mesének, ha széttörik. Nem hiszem, hogy lenne a mesénél zártabb történet...” (KONTRA 2014: 82).

Az *Angyalok regénye* – mint a Brown-bestseller, ám a művészregény-narratíva keretein belül – enigmák, rejtélyes utalások sorozatára épül, amelyeknek feloldása újabb alkotások, legendák és történetek világához vezet el az olvasót, miáltal a Kontra által létrehozott regény egy önmagát generáló, folytató, hatványozó szövegvilággá alakul; miként a Fibonacci-sor számai is egymás összegeiként alakulnak végtelen sorozattá. A Kontra-regény egyik ilyen sora – nem véletlenül – Albrecht Dürer *Nyúl* című képének értelmezésébe fut ki a *Nürnbergi rab* című novellában. A világhírű festmény egyrészt az ábrázolás tárgya révén asszociál a Fibonacci-példára, másrészt a világ leképezésének, utánképezésének klasszicista-romantikus stílusvitáját (az azt tematizáló alkotások sorát) idézi be a történetbe. Az is jelentésalkotó mozzanat, miszerint Albrecht Dürer is egyike azoknak, akit erőteljesen foglalkoztattak a test arányai, az arany metszés problematikája alkotás közben. Halál-jelentésekre, ezáltal a regényszerző motívumokra asszociáló mozzanat a Dürer-történetben az is, hogy szülőházával szemben áll a nürnbergi hóhér háza, ami épp úgy turisták tömegét vonzza, mint Dürer „nyulának” bronz másolata. A tökéletes utánzás (ábrázolás) stíloselemzése ugyane szövegben egy másik alkotás szövegszerű megjelenítésének és képi világának, Vermeer *Csipkeverőnő* című alkotásának felidézését eredményezi: „A csipkeverőnő modellként nyilván hálásabb alany lehetett, csak ült ott az ablak előtt mozdulatlanul a vermeeri fénypásmában, húzgálva azt a cérnát le-fel, mégis elképedtem, hogy ez a világhírű festmény is csak egy tenyérnyi miniatűr, a Louvre egyik falának előretörő kiszögellésében kapott állandó helyet” (KONTRA 2014: 107).

A „nyulas” Fibonacci-példa által elindított irodalmi jelentéssorozat, az „irodalmi” Fibonacci-sor Leonardo Pisano, alias Fibonacci matematikai képletétől mint motívumtól az *Angyalok regénye* jelentésvilágát szervező történelmi korok és korstílusok legendáin, opusain, alkotásain (pl. a görög mitológia történetei, Cellini önéletrajza, a *Benvenuto Cellini mester élete, amiképpen ő maga megírta Firenzében*, valamint *Perszeusz-szobra*, Bartolommeo Bandinelli *Hercules és Cacus* küzdelmét ábrázoló alkotása, a Szent Eufémia-legenda és -templom, Ru-

dolf főherceg *Jagden und Beobachtungen* című könyve, Alfred Edmund Brehm munkássága, Csáth Géza *Trepov a boncaszton* című novellája, Albrecht Dürer *Nyúl* című képe, Jan Vermeer van Delft *Csipkeverőnő* című festménye etc.) át az irodalom mint szellemi kontinuum létformáját értelmező művészregény-jelentések kibontakozásáig és tematizációjáig terjed. Valójában az irodalom létformájának mint egy szellemi értelemben vett, végtelenségbe futó Fibonacci-sorozatnak a létére utal. Az irodalmi alkotás és jelentései ugyanis sohasem érhetőek tetten csak az adott és egyetlen alkotás elolvasásában és befogadásában, hanem az újraolvasások által létrehozott „folyamatos történetek” sorozatában, amelyek jelentések és alkotások összeadandó történetére épül. Mint a Fibonacci-képlet.

KIADÁS

KONTRA Ferenc 2014. *Angyalok regénye*. Magyar Napló, Budapest

IRODALOM

- BROWN, Dan 2004. *A Da Vinci-kód*. Fordította: Bori Erzsébet. Gabo Kiadó, Budapest
- GÉCZI, János 2011. *The Rose and its Symbols in Mediterranean Antiquity*. Narr Francke Attempto Verlag, Tübingen
- GERŐCS László 1988. *A Fibonacci-sorozat általánosítása*. Tankönyvkiadó, Budapest
- NÉMETH Regina 2013. *Nevezetes számok a matematikában*. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Matematikai Kar, Budapest
- https://www.cs.elte.hu/blobs/diplomamunkak/bsc_matelem/2013/nemeth_regina.pdf (2014. 11. 10.)
- N. N. 2014. *Exprofit tananyag. Technikai-elemzés. Fibonacci*. <http://www.fxprofit.hu/index.php?fx=fibonacci> (2014. 11. 10.)
- N. N. 2014. *Fibonacci Numbers and the Golden Section*. <http://www.maths.surrey.ac.uk/hosted-sites/R.Knott/Fibonacci/fib.html> (2014. 11. 10.)
- N. N. 2014. *Fibonacci sorozat*. www.bethlen.hu/matek/mathist/forras/Fibonacci_sorozat.htm (2014. 10. 1.)
- N. N. 2014. *Fibonacci számok*. trader.portfolio.hu/tozsdaszotar/technikai-elemzes/fibonacci-szamok (2014. 10. 1.)
- UBORNYÁK Katalin–ERDÉLYI Ferenc 2007. Az aranymetszés története = *Kagylókiürt*, 45. <http://kagylokurt.hu/80/tarsadalomtudomany/az-aranymetszes-tortenete.html>

Fibonacci Sequence in Literature

The Example of the Novel by Ferenc Kontra, *Angyalok regénye*

[Novel of Angels]

The *Fibonacci sequence* is in fact the introductory text to Ferenc Kontra's *Angyalok regénye* [Novel of Angels] published in 2014, a novella shaped work – or if the genre features are seen from a different angle, one organized out of

novellas. The famous theory i.e. formula of Leonardo Fibonacci (1170–1250), the renowned Italian mathematician, is topical in Kontra's text. On the one hand, it is part of the narration, on the other, it is a genre-creating element, and thirdly it is a metaphor referring to the mode of existence of literature. The book agent appearing in the novella offers a book, among others, on housekeeping, illustrating rabbit breeding with the example of the Fibonacci sequence, while the reference to the formula functions as a metaphor for human existence. The notional organization of the entire novel also displays the Fibonacci sequence in action, just like in the intricate pattern of literary mode of existence. The study examines these interdisciplinary assimilations and transgressions on the example of Ferenc Kontra's *Angyalok regénye*.

Key words: Kontra Ferenc, *Angyalok regénye*, Fibonacci sequence, genre, notion, mode of existence

*Fibonačijev niz u književnosti, na primeru dela Angyalok regénye
(Roman anđela) Ferenc Kontre*

Fibonačijev niz je zapravo uvodni tekst novelistički izvedenog, odnosno – iz aspekta žanra – od pripovedaka sazdanog romana Ferenc Kontre *Angyalok regénye*, koji je objavljen 2014. godine. Poznata teorija, to jest formula italijanskog matematičara Leonarda Fibonačija (1170–1250), tematizovana je u više značenja u Kontrinom tekstu. S jedne strane, ona je deo naracije, dalje predstavlja element konstrukcije žanra romana, a ujedno je i metafora koja upućuje na način egzistiranja književnosti. Akviziter knjiga koji se pojavljuje u pripoveci, između ostalog nudi jednu knjigu o privređivanju u domaćoj ekonomiji, koja svoje informacije o gajenju kunića ilustruje primerom Fibonačijevog niza, dok s druge strane, ukazujući na formulu u tekstu niz funkcioniše u vidu metafore ljudskog postojanja. Funkcionisanje Fibonačijevog niza je istovremeno prepoznatljivo i u semantičkoj organizaciji romana u vidu isprepletenih figura egzistencijalne forme književnosti. Studija kroz primer knjige *Angyalok regénye* Ferenc Kontre istražuje interdisciplinarna preusvajanja i transfere u romanu.

Ključne reči: Ferenc Kontra, *Angyalok regénye*, Fibonačijev niz, žanr, značenje, oblik života

Beérkezés időpontja: 2014. 10. 25.

Közlésre elfogadva: 2014. 11. 30.